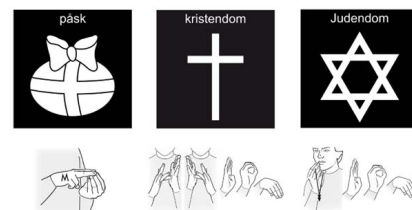

Påsk – information för läraren

Påsk firas både inom judendomen och inom kristendomen, men av skilda anledningar. Inom judendomen firas påskan till minne av israeliternas uttåg ur Egypten där de hade hållits fångna av den egyptiske faraon. Den judiska och den kristna påskan firas under ungefär samma tid på året men inte under samma datum. Den judiska påskan börjar den 15 Nisan och firas under sju eller åtta dagar. Den kristna påskan kan infalla någon gång mellan 22 mars och 25 april, beroende på när den första söndagen efter första fullmånen efter vårdagjämningen inträffar.

Inom kristendomen firas påskan till minne av Jesus lidande, död och uppståndelse. Påskan är en mycket gammal tradition och idag består den av många olika delar.

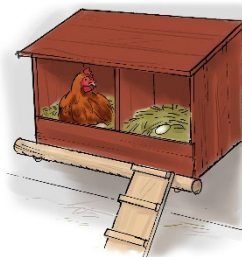
Dagarna innan påsk spelade tron på häxornas resa till Blåkulla stor roll och detta lever kvar i traditioner än i dag, som att barn klär ut sig till påskkärringar och påskgubbar och går omkring och får godis. Traditioner som att skjuta påsksmällor och tända påskbrasor var ursprungligen ett sätt att skrämma bort påskhäxorna.

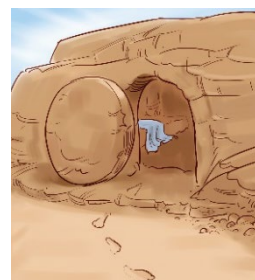
Förr i tiden var långfredagen en sorgedag och människor klädde sig ofta i svart. Enligt den bibliska berättelsen var detta dagen som Jesus dog på korset. Denna dag skulle man undvika onödiga sysslor, det skulle vara stilla och tyst och barnen skulle vara lugna och helst inte leka. Ända fram till 1969 var det förbjudet med offentliga nöjestillställningar på långfredagen.

På påskaftonen firade man traditionellt att fastan var slut. Fastan var en 40 dagar lång period då man bland annat undvek att äta kött och ägg. Detta är troligtvis en av anledningarna till att vi äter mycket ägg på påskan – det fanns ett stort lager av ägg kvar sedan fastan. Det är också denna tid på året som tamfåglarna börjar värpa allt mer. Ägget är också en gammal symbol för pånyttfödelse.

Påskdagen är den kristna kyrkans största dag. Enligt den bibliska berättelsen återuppstod Jesus då från de döda.

Firandet fortsätter under annandag påsk. Förr var denna dag ungdomarnas dag, nu behövde det inte vara lugnt och stilla längre utan nu gick det bra att dansa och ha roligt.

Traditionen att måla ägg i glada färger har funnits länge. Förr gav man även bort riktiga dekorerade ägg till varandra. Denna tradition har sedan utvecklats till att ge bort påskägg som fylls med godis. Traditionen med påskharen som gömmer ägg kommer ursprungligen från Tyskland.

Påskan infaller i samband med våren. Påskliljorna är en relativt ny påsksymbol som kom först efter handelsträdgårdarnas framväxt. Färgen gul som påskens färg är även den ganska ny och beror sannolikt på kopplingen till ägg, kycklingar och påskliljor.

Påskriset går dock längre tillbaka. Idag är detta en fin dekoration som pryds med fjädrar och påskpynt men förr i tiden var det meningen att man skulle använda riset för att piska varandra med.

Det kristna påskfirandet är en blandning av gammalt och nytt, av folktro och av kristen tro, som så många av våra traditioner.

Bildförteckning:

Bild 1: Pictogram och Ritade tecken

Bild 2: Henry Svahn

Bild 3: Pictogram

Bild 4–8: Henry Svahn

Bilder via bildsprak.spsm.se